

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษารุ่นนี้ประกอบด้วย การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริโภคสุราโรงงานกับสุรากลั่นชุมชนของผู้บริโภคในจังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาครอบคลุมถึงพฤติกรรมผู้บริโภค (6Ws 1H) และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด (4Ps)

3.1.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรที่บริโภคสุราโรงงานและสุรากลั่นชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน

3.1.3 ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่บริโภคสุราโรงงานและสุรากลั่นชุมชนที่แน่นอน ทางผู้ศึกษาจึงได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากผู้บริโภคตามร้านค้า และร้านขายสุราย่อย ที่อยู่นอกเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากว่าเป็นกลุ่มผู้บริโภคหลักที่บริโภคสุราโรงงานและสุรากลั่นชุมชน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2547) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และมีค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับร้อยละ 5 จากข้อมูลการสำรวจจำนวนประชากรจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า จำนวนประชากรของจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป และอาศัยอยู่นอกเขตเมืองมีจำนวน 1,001,817 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงใหม่, 2553) ต้องใช้ตัวอย่างในการศึกษาจำนวน 400 คน และใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบโควตา (quota sampling) เฉพาะประชากรที่บริโภคสุราโรงงานและสุรากลั่น โดยทำการสุ่มตัวอย่างบุคคลที่บริโภคสุราโรงงาน หรือสุรากลั่นชุมชนที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ตามร้านค้า และร้านขายสุราย่อยจาก 24 อำเภอ ไม่รวมอำเภอเมือง และแบ่งเป็นตัวอย่างประชากรในแต่ละอำเภอ ดังนี้

อำเภอจอมทอง	20	คน	อำเภอแม่แจ่ม	14	คน
อำเภอเชียงดาว	19	คน	อำเภอคอยสะเก็ด	21	คน
อำเภอแม่แตง	23	คน	อำเภอแม่ริม	25	คน
อำเภอสะเมิง	7	คน	อำเภอฝาง	26	คน
อำเภอแม่อาว	18	คน	อำเภอพร้าว	16	คน

อำเภอสันป่าตอง	25	คน	อำเภอสันกำแพง	25	คน
อำเภอสันทราย	36	คน	อำเภอหางดง	24	คน
อำเภอฮอด	13	คน	อำเภอดอยเต่า	8	คน
อำเภออมก๋อย	13	คน	อำเภอสารภี	25	คน
อำเภอเวียงแหง	4	คน	อำเภอไชยปราการ	11	คน
อำเภอแม่วาง	9	คน	อำเภอแม่อน	7	คน
อำเภอดอยหล่อ	8	คน	อำเภอภักดีชุมพล	3	คน

3.2 วิธีการศึกษา

3.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)** ใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชากรที่บริโภครักษาโรงงานและสุรากลั่นชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่

2) **ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)** ใช้วิธีการศึกษาข้อมูลที่ได้มีผู้รวบรวมไว้แล้วทั้งจากวารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และการค้นคว้าข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคในการบริโภครักษาโรงงานกับสุรากลั่นชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ

1. ชนิดสุราที่ผู้ตอบแบบสอบถามชอบดื่ม ได้แก่ สุราโรงงาน และสุรากลั่นชุมชน
2. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน
3. พฤติกรรมการบริโภครักษาโรงงาน หรือสุรากลั่นชุมชน
4. ปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการเลือกซื้อสุราโรงงาน หรือสุรากลั่นชุมชน

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ชนิดสุราที่ผู้ตอบแบบสอบถามชอบดื่ม ได้แก่ สุราโรงงาน และสุรากลั่นชุมชน รวมทั้งข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตลอดจนพฤติกรรมการบริโภครักษาโรงงาน

หรือสุรากลั่นชุมชน ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ตารางแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. ส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการเลือกซื้อสุราโรงงาน หรือสุรากลั่นชุมชน ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ค่าร้อยละ (percentage) และการหาค่าเฉลี่ย (mean) ของค่าคะแนนแต่ละปัจจัย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนระดับความสำคัญ 5 ระดับด้วยกัน ตาม Likert's Scale (นราศรี ไวนิชกุล และ ชูศักดิ์ อุดมศรี, 2543) คือ

ระดับความสำคัญ	คะแนน
มีผลมากที่สุด	5
มีผลมาก	4
มีผลปานกลาง	3
มีผลน้อย	2
มีผลน้อยที่สุด	1

ผลคะแนนที่ได้ในแต่ละประเด็น นำไปคูณกับความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม แล้ววิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย นำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปแปรผลความหมายของระดับความสำคัญตามเกณฑ์ ดังนี้

ระดับความสำคัญ	คะแนน
มากที่สุด	4.51 – 5.00
มาก	3.51 – 4.50
ปานกลาง	2.51 – 3.50
น้อย	1.51 – 2.50
น้อยที่สุด	1.00 – 1.50

3.4 ระยะเวลาในการศึกษา

มกราคม 2554 ถึง กรกฎาคม 2554 รวม 7 เดือน